

של הגזע לעמוד נגד מחלות, עושה אותו יותר רגיש למחלות חדשות, ומקשה על האפשרויות של הגזע להתאים את עצמו לתנאים חקלאיים משתנים, או לדרישות חדשות של השווקים.

9. טיפוח בעלי החיים לא התקדם באותה המידה כמו טיפוח הצמחים, או כמו הזנת בעלי החיים; הוא נשאר עוד בדרגת אמנות וטרם היה למדע מדויק. אולם נראה שאנחנו בפתח תקופה

חדשה, שבה מדע הטיפוח ישפיע במידה גדלה והולכת על העבודה המעשית של המטפח ובה ישלוט המדע יותר מאשר האינטואיציה האישית.

הובא לביה"ד ע"י
א. לוי
מנהל המחלקה לבקר
איגוסט 1955.

למערכת "משק הבקר והחלב"

ברצוני להסב את תשומת לבכם לטעות שנפלה, לפי דעתי, במאמר של חיים שור, "סיכום שנתי במשק מושבי", שנתפרסם בחוברת 10 של "משק הבקר והחלב". הפעולה "י", חלוקת התנובה הכללית במספר הממוצע של הפרות, תהיה נכונה רק במקרה שמספר הפרות במשק הוא שווה וללא שינוי במשך כל השנה. כשמספר הפרות משתנה במשך השנה לפי הדוגמה שחיים שור הביא במאמרו, אזי יש הכרח לחלק את התנובה היומית הכללית במספר הפרות באותו החודש ולמצוא את התנובה הממוצעת היומית של כל חודש לחוד. בסוף השנה מסכמים את התנובות היומיות האלה ואת המספר הזה צריך להכפיל ב־30.4 ונקבל את התנובה הממוצעת השנתית לכל פרה במשק. את המספר הזה מכפילים במספר הממוצע של הפרות ואז מוצאים את התנובה הכללית של המשק בשנת החשבון.

אשתמש בדוגמה של ח. שור ואסדר את החשבון לפי התיקון שהנני מציע:

ממוצע לפרה	מספר הפרות	תנובה יומית כללית	חודש
10	50 : 5 =	10.0	
11	55 : 5 =	11.0	
12	40 : 5 =	8.0	
1	65 : 6 =	10.8	
2	85 : 6 =	14.2	
3	100 : 6 =	16.7	
4	120 : 6 =	20.0	
5	110 : 6 =	18.3	
6	125 : 7 =	17.9	
7	135 : 7 =	19.3	
8	110 : 7 =	15.7	
9	80 : 6 =	13.3	

נרשון וולף

מושב בית שערים 175.2 סה"כ

ההפרש הוא די ניכר, והוא יגדל עוד אם השינויים בעדר הפרות מחודש לחדש יהיו גדולים יותר מאשר בדוגמה של שור. נא לפרסם את התיקון הזה כדי למנוע טעות בסיכומים שעורכים מבקרי החלב במושבים.

30.4 × 175.2 = 5326 ק"ג חלב לפרה במוצע.

6 × 5326 = 31956 ק"ג, תנובת חלב שנתית למשק.